

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**In Vaticinia Isaiae, Prophetæ Clarissimi, Paraphrasis,
Heroico carmine conscripta**

Carpenteius, Joannes

Antverpiæ, 1588

Cap. 27.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68688](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68688)

*Qui, ne victa darent seruili colla catena,
Acciperentque vltro dominos diuersa iubentes,
Prælegere mori, fusosq; impune cruore
Iustitiam propter, verique tenacis amorem,
Sanctæ parens, animam pro te posuere volentes!*

Nec verò mors illa fuit, sed vita perennis:

*19 Viuent illi etenim, viuent per sacula cuncta,
Quos furor insontes inimicus & abstulit ensis.*

*Ergo agite, ò animæ felicia munerâ passæ,
Excutite ingratum clara iam luce soporem,
Euigilate viri, tumulisque emergite mutis,
Quos manus iniecto quondam pia puluere struxit,
Et lucis laudate Deum vitæq; datorem.*

*Tu pater, æstiuo veluti quum languida sole
Herba iacet, si fortè nouo cum mane resudet
Ros gelidus, reparet rediuiua repente virorem,
Floricomansque altè & fragrans caput ardua tollat:*

*Non aliter vita functos, terræque iacentes
Magnanimos quondam heroes, pro te oppetere ausos
Erigis, irrorasque nouum per membra vigorem,
Membra nigra posthac nequaquam obnoxia morti...
Illa suum in solos ius exercere tyrannos
Perstet, & æterna teneat sub nocte sepultos.*

*20 Interea saluete p̄j, mea maxima cura,
Iustorum cineres manesque animæq; virorum:
Dumq; meus totam iustus furor euomat iram,
Sedibus inclusi vestris, dulcique parentis
Telluris gremio, lucem expectate propinquam.*

*21 Ecce etenim (nec longa mora est) descendet ab arce
Cælesti Deus altitonans, terræque nocentes
Terricolasque simul viset quæsitior acerbus;
Tum sua supplicis homines infanda scelesti
Facta luent dignis, tum iustum terra cruorem
Quem biberat quondam, reuomet, casosque cauernis
Eductos imis, celo vitæq; remittet.*

Cap. 27.

*1 Tum quoque ne tanto desit suprema triumpho
Laurea, nè ve aliquo metus vllus ab hoste relictus
Victori partum minuat decus, vltima belli
Victima fatalis serpens erit improbus ille
Leuiathan, generis nostri certissimus hostis.
Namque hunc immensis sinuantem squammea spiris
Terga, quibus terras amplexus & aquora, cælum,
Cælum etiam veete opposito (ni fata resistent)*

O 3

Aethe-

19 Viuet mortui tui, interfecti mei resurgent. Expergiscimini & laudate qui habitatis in puluere: quia ros lucis, ros tuus: & terram gigantum detrahes in ruinam.

20 Vade popul^{us} meus in cubicula tua, claude ostia tua super te. Abscondere modicum ad momentum, donec pertuñseat indignatio mea.

21 Ecce enim Dominus egredietur de loco suo, vt visitet iniquitatem habitatoris terræ contra eum: & reuelabit terra sanguinem suum, & non operiet vltiã interfectos suos.

Cap. 27.

1 In die illa visitabit Dominus in gladio suo duro & grandi & forti super Leuiathan serpentem veetem: & super Leuiathan serpentem tortuosum, & occidet cetum qui in mari est.

Lans & com-
mendatio
martyrij.

Manifestum
de resurre-
ctione corpo-
rum testimo-
nium.

Aethereâsque arces mortalibus inuidet agris,
 Hunc (inquam) spumante salo maria alta tenentem,
 Fluctûsque arrepto sulcantem pectore cetum,
 Armatus gladio Deus, hamatâque bipenni,
 Conficiet victor, truncumque relinquet arenâ
 Per fossam innumeris repetita per ilia plagis.

2 In die illa vinea
 meâ cantabit ei.

Victorem superi, victorem hominêsque loquentur,
 Littora victorem, vallêsque lacûsque sonabunt.
 Tam longo tandem terrore metûque soluti
 Præcipue mater generosi siluaracemi
 Vitea, sola tui pretiumque & causa laboris,
 Optime seruator, caso secura dracone,
 Cantabit melicum, victori epinicia, carmen.

Ecclesia hic
 sub vinea ty-
 po intelligi-
 tur.

3 Ego Dominus qui
 seruo eam, repente
 propinabo ei: ne forte
 visitetur contra eam,
 nocte & die seruo eâ.

3 Ipse autem pede terga premens immania leuo
 Porrecti in ventrem per bis duo iugera monstri,
 Vinctumque suum aspectans, vna s'q; rubentes,
 Hinc procul, edico, procul hinc absistite furum
 Turba rapax (dicet) seuoque animalia dente
 Noxia; quam posui pulchro Deus ordine vitem,
 Idem ego seruabo, manibus ne tangat avaris
 Fur, rostro-ve sagax vulpecula rodat adunco:
 Ne-ve suo teneram ledat canis aestifer astro:
 Tempestiuus eam, me demittente, rigabit
 Aduersus solem resolutis nubibus imber.
 Illam ego, siue dies, seu nox eat humida, celo
 Peruigil obseruo, ne qua malus ingruat hostis,
 Insidias hostis non nunquam intentus ad omnes.

4 Non est indignatio
 mihi. Quis dabit me
 spinam aut veprem
 in proelio? gradiar su-
 per eam, succendam
 eam pariter.

4 Inuide quid speras? An me vesane putasti
 Velle meis spinas vepresque inducere cultis,
 Aut flamma immissa felices vrere plantas?
 Aut conculcatas pessundare? militibus-ve
 Siluicolis-ve feris populandum pandere septum?
 5 An non (quod potius reor & sic numine firmo)
 Impendam vires istas roburque, meorum
 Tutela? & vitem quam nos consequimus ipsi,
 Vt cæpi, seruabo, colam? colet illa colentem,
 Et mecum stabili componet fœdere pacem,
 Pacem quam nullo discordia tempore rumpet.

5 An potius tenebo
 fortitudinem meam?
 faciet pacem mihi,
 pacem faciet mihi.

6 Qui ingrediuntur
 impetu ad Iacob, flo-
 rebit & germinabit
 Israël, & implebunt
 faciem orbis femine.

6 Tum demum felix prouentu vinea magno,
 Quisque Israëlitis in eam translatus ab oris
 Sarculus, & matri feliciter insitus alma,
 Florentes latè ramos, & brachia tendent,
 Et* consemineis implebunt fœtibus orbem.

* Hoc est, eodẽ
 femine natis.
 Vtitur Colu.
 lib. 3. cap. vii.

Dic

7 Dic tu qui magno genus Israël profectum
Ostentas, & auos iactas ab origine prima,
Dic age, dic repetens antiqua diaria, num te
Maioresque tuos exempla suprema merentes,
Ille Deus, cuius nescit clementia finem,
Tam durè est ultus, quàm vos crudeliter illum.
Sanctosque illius quondam lacerastis amicos?
Non sanè: nec enim pœnis letatur acerbis,
Sed certa lenis contentus lege, modòque
Supplicij, leges sic exercebit, ut acrem
Summi aciem iuris clementia lata retundat.

8 Ergo modum statuens ira, frenosque furori
Quamuis iusto adhibens, satis ultor mitis habebit,
Cum tempus pœnis aderit fatale luendis,
Ingratum laribus populum pepulisse paternis,
Exsilioque brevi multasse, velutque proteruo
Abreptos vento, conflictatosque procella,
Huc illuc variis orbis iactasse per oras.

9 Talibus attritos damnis, domitosque, secunda
Quos res non poterant inflectere, parua brevisque
Aut famis aut belli clades, pestis-ve, feroces
Contundet frangetque animos, nuperq; relictum
Coget iter resequi Isacidus, veniamque rogare.
Scilicet hos fructus à rebus carpet egenis
Isacidum domus, ut patri, Dominoque Deoque
Conciliata suo, & magni securatimoris
Condonata sibi scelera audiat omnia gratis:
Euertatque aras, lucosque, & templa deorum,
Et simulachra citis succendat saxea flammis,
Detque Notis cineres vaga per freta ferre prophanos,
Sèque suasque Deo soli iam consecret oras.

10 At rigidi mores mutare, malòque manentes
Proposito votoque suo, (mihi credite) tandem
Fumantem patriam, seseque sub hoste videbunt:
Hoc etenim quodcunque vides, quàm maxima surgit
Ad calum Solyma, & turritas eminus arces.
Ostentat muris nimium confisa superbis,
Nil erit (ò rerum varias hominumque locorumque
Instabile (sue vices!) nisi collis apricus & herba.
Atque ubi nunc veterum stant alta palatia regum,
Marmoreaq; domus, atque aurea curia Patrum,
Mæsta soli facies, desertaque, & hispida dumis,
Nulla hominum, pecoris vestigia multa minoris

7 Nūquid iuxta plagam percutientis se percussit eum? Aut sicut occidit interfectos ei?, sic occisus est?

8 In mensura contra mensuram cum abiecta fuerit, iudicabit eam. Meditatus est in spiritu suo duro per diem æstus.

9 Idcirco super hæc dimittetur iniquitas domui Iacob: & isse omnis fructus ut auferatur peccati eius. Cum posuerint omnes lapides altaris sicut lapides cineris alios, non stabunt lucii & delubra.

10 Ciuitas enim munita desolata erit: speciosa relinquetur, & dimittetur quasi desertum. Ibi pascetur vitulus, & ibi accubabit, & consumet summitates illius.

Maio-

*Maioresque feret: summa pascentur in arce
Lanigerique greges, armenta que buccera, celsisq;
Insistent pinnis, illicque cubilia ponent.*

11 In siccitate messis
illius conteretur, mu-
lieres venientes, & do-
centes eam. Non est
enim populus sapiens,
propterea non mise-
rebitur eius qui fecit
eum: & qui formavit
eum, non parceret ei.

12 Erit in die illa,
percutiet Dominus
ab alveo fluminis vs-
que ad torrentem
Aegypti, & vos con-
gregabimini vnus &
vnus filij Israel.

13 Et erit in die illa:
Clāgetur in tuba ma-
gna, & veniet qui per-
diti fuerant de terra
Assyriorū, & qui cie-
cti erant de terra Ae-
gypti: & adorabunt
Dominum in monte
sancto in Hierusalē.

*" Hæc equidem fient, nec votis neçtere vota
Profuerit iam tum manifestis prodita signis,
Cum Cerere exhausta, solitamque negantibus aruis
Sufficere annonam, vicitim ex sanguia letho
Corpora demittet famis immedicabile telum.
Frustra femineis animati vocibus, urbem
Tentabunt seruare mares, vxoribus ipsis
Imbelles magis, haud tot enim de millibus vnus,
Seu proceres censere iuuet, seu mobile vulgus,
Aut sapiens aut fortis erit, mens, sensus, inertes,
Consilii que inopes, consternatosque relinquet.
Quare nec parceret Deus illis ipse, " sed omnem
Littore ab Assyrio, limosi ad flumina Nili
Vastabit ferro flammisque vltimicibus oram.
" At quibus Israel generisque & nominis auctor
Verus erit, procul Aegypto Assyriaque, beati
Quò sese extorres, patria occumbente, suasque
Res olim abdiderant, alacres ad prima canentis
Signa tubæ, Solymos repetent, Dominoque, paternis
Ritibus, hoc ipso reduces in monte, litabunt.*

VATI-